

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref

Vår ref

Dato

28. april 2025

Svar på dokument 8:206 S (2024-2025) om satsing på havbunnsmineraler for å sikre forsyningskjeder og moderne samfunnsutvikling

Jeg viser til oversendelse av 11. april 2025 vedrørende Dokument 8:206 S (2024-2025) fra representantene Terje Halleland, Hans Andreas Limi, Helge André Njåstad, Himanshu Gulati og Marius Arion Nilsen. Representantene fremmer fem forslag.

Basert på Meld. St. 25 (2022-2023) sluttet Stortinget seg til åpning av et område på kontinentalsokkelen og en forvaltningsstrategi for norske havbunnsmineralressurser, jf. Innst. 162 S (2023-2024). Denne etablerte forvaltningsstrategien vil føre til en forsvarlig og bærekraftig forvaltning av ressursene blant annet gjennom en skrittvis utvikling.

Jeg kan ikke se at det har tilkommet informasjon siden Stortinget sluttet seg til strategien som tilsier at den bør justeres. Forvaltningsstrategien ligger derfor fast, og jeg følger den opp skritt for skritt. Den senere tiden har vært med på å vise hvor viktig det er for Vesten med en diversifisert forsyning av kritiske mineraler. Dette inngår også som en del av bakteppet for mitt arbeid med havbunnsmineraler. Det gjør det enda viktigere for Norge nå å gjennomføre den besluttede forvaltningsstrategien, herunder ved å gjennomføre konsesjonsrunder. Kun gjennom dette kan vi få avklart om norske havbunnsmineralressurser, utvunnet forsvarlig og bærekraftig, vil være en lønnsom kilde til å dekke det globale behovet for kritiske metaller.

- 1. Stortinget ber regjeringen igangsette den første konsesjonsrunden for leting etter og eventuell utvinning av havbunnsmineraler på norsk kontinentalsokkel, basert på en grundig faglig og miljømessig vurdering, før utløpet av 3. kvartal 2025.*

Åpningsbeslutningen og forvaltningsstrategien (jf. Meld. St. 25 (2022-2023) og Innst. 162 S (2023-2024)) som Stortinget besluttet i 2024 ligger fast. Med Stortingets tilslutning til hovedlinjene i strategien er det etablert et rammeverk for å legge til rette for en skrittvis utvikling av havbunnsmineralvirksomhet på norsk sokkel. Forvaltningsstrategien legger til rette for en kunnskapsbasert forvaltning av norske havbunnsmineraler, hvor hensynet til miljø og sikkerhet skal ivaretas i alle faser av virksomheten.

Beslutningen om åpning av område for havbunnsmineralvirksomhet betyr i første omgang at industrielle aktører kan gis tillatelser til å kartlegge og lete etter mineraler innenfor det åpnede arealet. Etter åpningen av område på norsk kontinentalsokkel for mineralvirksomhet i april 2024, igangsatte derfor Energidepartementet den første konsesjonsrunden for havbunnsmineraler innenfor det åpnede arealet.

Det ble gitt et oppdrag til Søkeldirektoratet om å utarbeide et forslag til areal som kunne inngå i en første utlysning. Direktoratet ble også bedt om å innhente synspunkt fra industrien. Departementet startet deretter formelt den første konsesjonsrunden ved å sende et forslag til utlysning av konsesjonsrunden offentlig høring 26. september 2024. Forslaget omfattet utlysning av 386 blokker innenfor det åpnede arealet. Departementet mottok en rekke høringsinnspill som siden er gjennomgått og behandlet.

Som følge av budsjettenigheten med SV vil gjennomføringen av konsesjonsrunden ta noe lenger tid enn det planen var ved at neste skritt i den første konsesjonsrunden, utlysningen av areal, ikke vil skje før i neste stortingsperiode.

I påvente av dette fortsetter regjeringen arbeidet med forberedelse til havbunnsmineralaktiviteter som planlagt. Det er nå fem forskrifter under havbunnsmineralloven ute på offentlig høring og vi tar sikte på at disse skal fastsettes innen 1. juli 2025. Disse forskriftene er relevante for tillatelser som blir tildelt etter den pågående første konsesjonsrunden. Det satses betydelig på videre kartlegging i statlig regi.

2. *Stortinget ber regjeringen sikre at konsesjonsprosessen for leting etter og eventuell utvinning av havbunnsmineraler på norsk kontinentalsokkel legger til rette for en balansert utvikling av næringen, hvor det stilles tilstrekkelige krav til bærekraft, miljøhensyn og teknologisk innovasjon.*

Forvaltningsstrategien som Stortinget har sluttet seg til legger, etter mitt syn, nettopp opp til en balansert, skrittvis utvikling av våre havbunnsmineralressurser der all aktivitet skal være forsvarlig og bærekraftig.

3. *Stortinget ber regjeringen vurdere behovet for ytterligere regulering og tilsynsordninger for å sikre at utvinning av havbunnsmineraler skjer i tråd med internasjonale miljøstandarder og Norges forpliktelser til bærekraftig havforvaltning.*

Jeg følger – som beskrevet over, opp den forvaltningsstrategien som ble fastsatt av Stortinget i 2024. Denne strategien sikrer, etter mitt syn, at enhver havbunnsmineralvirksomhet på kontinentalsokkelen vil skje forsvarlig og bærekraftig. Forvaltningen skal være innenfor alle relevante norske internasjonale forpliktelser.

4. *Stortinget ber regjeringen utforske mulighetene for støtte fra relevante EU-organer for å sikre stor kapasitet på fremtidig produksjon av sjeldne mineraler og metaller som EU og Vesten behøver.*

Regjeringen følger utviklingen i EU og det er allerede pågående aktivitet. Norge deltar for eksempel i prosjektet *MiningImpact3* under det felleseuropeiske havprogrammet JPI Oceans. Prosjektet kartlegger økologiske konsekvenser av gruvedrift på havbunnen.

5. *Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for hvordan virkemiddelapparatet og utenrikstjenesten kan bidra med å skaffe partnerskaps- og intensjonsavtaler for norsk havbunnsindustri, med ambisjoner om blant annet langsiktige kjøpsavtaler for norske havbunnsmineraler og -metaller.*

Kritiske råmaterialer, herunder mineraler og metaller, står høyt på den globale dagsorden og berører mange politikkområder, som forsyningssikkerhet, industri- og handelspolitikk, utenriks- og utviklingspolitikk, sikkerhets- og geopolitikk. Vestlige partnere etterspør økt produksjon av mineraler i Norge. Norsk kontinentalsokkel har et ressurspotensial som gjør at Norge på sikt kan bidra til å dekke noe av behovet for mineraler og metaller i Vesten og verden, utover det norsk landbasert mineral- og metallnæring allerede gjør. Regjeringen jobber aktivt med å sikre interesser for norsk industri og næring, og utnytte nye samarbeidsmuligheter når det er i Norges interesse.

Med hilsen

Terje Aasland